

וזה מתחיל בצעד

זה מתחיל בחלום [...]

זה מתחיל בדיוק בפחד

שניצחתי לא מזמן

זה מתחיל מדימיון

וממשיך למציאות

זה האומץ להפוך את הקשיים

להזדמנות

זה מתחיל בצעד

וממשיך למסע

(עדי אברהמי, כפי שהוסבר לי בכנס)

נשות ואנשי הרוח,

ככה נפתח בשבוע שעבר כנס שנת העבודה החילי.

במידה רבה, את הדברים הכי חשובים יש מצב שמישהו שר כבר בתחילת היום.

הנה סיכום המאפיינים של השנה הקרובה כפי שאני מבין אותם, וכפי שעלו מהכנס: צה"ל והחברה הישראלית יצטרכו את חיל החינוך והנוער בגרסא הטובה ביותר שלו. היצירתיות, המקצועיות, עוצמת הרוח שמפעמת באנשים.

ראינו גרסא כזו במלחמה, והיא השתקפה במידה רבה ברצף TEDים מעוררי השראה, שרק המחיש עד כמה החיל ידע להיות שם כשצריך. ולהבין מה צריך לפני שהצבא ידע לתת לזה שם.

אבל במידה רבה האתגרים הגדולים עוד לפנינו. המלחמה על הערכים, על הברית, על המורשת, על "מפקדים הראויים לכך", על אורך רוח. התמונות הקשות של פדויי ושוורדי השבי מאתמול רק מחדדות עד כמה ארוכה הדרך שאנו צועדים בה.

ולמען הסר ספק, בנוגע למקומנו ותפקידנו- המלחמה הזו, שעדיין נמשכת, היא על הדברים שאם לא אנחנו אחראים עליהם, אני לא יודע מי כן:

נצטרך לחזק את אהבת המולדת ואת תחושת השייכות למקום הזה, כי זה הבסיס לכל העניין כולו.

נצטרך להמשיך ולחזק את צדקת הדרך, שלא תאבד, שלא תישחק, שלא יעשה בנו מעשה השטן בלשונו של אלתרמן- "אִכְהָה מוֹחוֹ וְשָׁכַח שְׁאֵתוֹ הַצֶּדֶק".

נעמיק לכידות, במובנה כחיזוק חוליות חלשות, כנגזרת של היותנו צבא העם, כרפואה ושיקום של קיטוב וחוסר אמון, וכי יחידות מלובדות נלחמות טוב יותר.

ומשמעות. כי ויקטור פרנקל אמר. כי צריך. כי מלחמה תובעת מאנשים את כל מה שיש להם, אבל חייב להיות איזהשהו "לשם מה", ו"למה מלכתחילה" שיאפשר להם להמשיך ולתת.

חוסן ערכי, כי זו תהיה מלחמה ארוכה, ואם יש משהו שמלחמות ארוכות עושות מעולה- זה לשחוק, כל יום קצת- ערכים, מוסר, מצפנים.

תיקון, תקווה, אמת, ואמון, שמעולם לא הבנתי עד כמה הן קשורות זו בזו כמו בשנה האחרונה. כי לא ייבון אמון בלי אמת. וכי לא תהיה תקווה בלי תיקון. כי במקום בו יש יאוש, קשה לתת אמון, קשה להישען, קשה להאמין לא רק שיהיה טוב, אלא שיש טוב, באחר, בזולת.

מעניין לעניין באותו עניין- בשבוע שעבר גם התנענו את צוותי העבודה האסטרטגיים של החיל, שיפעלו בחודשים הקרובים, תוך שילוב של דרגים שונים בחיל ושל גורמים חוץ-חיליים. צוותי עבודה אלה מבוססים על שמונת המאמצים, משימותיו המרכזיות של החיל, וכן על מספר מאפשרים חשובים נוספים. אני מאמין שיש בכוחם של תהליכים אלה להביא בשורות חשובות לשנים הקרובות בעשייה החינוכית בצה"ל.

ובמקביל נמשכים בשני המערכים תהליכי העמקה בתכניות העבודה, סיכומי שנה, אישורי תכניות למערך הפרוס, ועוד. עוד דיוקן, עוד דגש, מסילות מסילות. ואנחנו עושים את כל זה לא כי אנחנו חושבים שתהיה שנה יציבה, מתוכננת על בוריה. להיפך. אנחנו משקיעים כל כך הרבה בתכנון דווקא מפני שאנחנו יודעים שכל כוחות סער ימשיכו לסעור: תנודתיות, מורכבות, אי ודאות, עמימות. אבל בשאלה יגיעו- הן יפגשו אותנו מוכנים.

אלישע מדן, בשיחה מצמררת שנדמה שאולם שלם הפסיק לנשום מתחילתה ועד סופה, הזכיר משהו, בשלבי ההיערכות ללחימה, כשהוא אמר, "אני אדם משימתי. אני יודע מה אני צריך לעשות כדי להתכונן למשימה. ואחר כך, אחר כך יגיעו הפחד, אי הודאות, האויב, הבדידות. אבל אני אגיע מוכן". אחד הדברים המשמחים יותר בכנסים האלה הוא דווקא מה שקורה דווקא מחוץ לאולם. בשיחות הצד, בהכרזות סביב שולחן עגול, ועוד. אני רוצה לקוות שהמפגשים האלה והרעיונות שעולים מהם לא נעצרים כאן ושנצליח ליצור עוד כאלה, במעלה הדרך. זו תקופה מורכבת. יש בה הרבה פחד, קשיים, צעדים מהוססים. ואף על פי כן אנחנו נמשיך יחד - לצעוד, ולחלום, ולדמיין, ולהפוך את כל אלה למציאות.

נעשה ונצליח.

שיהיה שבוע טוב,
סמואל

